

MEMÒRIA D'ACTIVITATS

2004

1.- Accions de difusió/informació

Aquest àmbit s'orienta a la difusió de les línies d'acció de la unitat IDES, a la divulgació d'informacions vinculades a l'Espai Europeu d'Educació Superior i a la difusió de documentació en el context universitari.

Materials editats:

1.1. *Tríptic IDES*

Tríptic informatiu de presentació de la Unitat, on s'expliciten els seus objectius. També s'exposen els objectius i serveis que s'ofereixen a la comunitat universitària tant de Formació com d'Innovació i Avaluació.

1.2. *Full IDES*

Publicació especialitzada on es divulguen temàtiques relacionades amb l'Educació Superior amb orientació cap a l'espai europeu. Durant l'any 2004 s'han editat els següents números i continguts:

- *Full: 1 Gener 2004*
 - Avui parlem... La professionalitat docent i els seus espais de millora
 - Què en podeu dir de... La millora de la qualitat docent: projectes UAB presentats al Programa d'ajuts del Dursi
 - Coneixes...? Les TIC com a eina de transformació de la docència
- *Full: 2 Març 2004*
 - Avui parlem...La docència tutoritzada: una autogestió de l'aprenentatge
 - Què en podeu dir de... Formació IDES gener/febrer
 - Coneixes...? LetraL@b
- *Full: 3 Maig 2004*
 - Avui parlem...L'avaluació i els seus efectes, a examen
 - Què en podeu dir de... Jornada de Campus d'Innovació Docent
 - Coneixes...? Seminari Resoldre Problemes per Aprendre
- *Full: 4 Setembre 2004*
 - Avui parlem...Qui necessita un portfolio docent?
 - Què en podeu dir de... Una gran part dels estudiants de la UAB desconeixen el Procés de Bolonya i d'altres en desconfien
 - Coneixes...? Preparant la reconversió dels estudis a ECTS: una experiència pilot
- *Full: 5 Desembre 2004*
 - Avui parlem...El tutor en l'aprenentatge per problemes
 - Què en podeu dir de... Conclusions de la Jornada d'Innovació Docent de Campus.

1.3. Web

Durant el curs 2004 va ésser reestructurada, amb ampliacions i novetats orientades a abastar un conjunt d'aspectes cada vegada més amplis i de manera més complerta. Actualment consta dels següents apartats:

1.- Unitat IDES:

- 1.1.- Àmbits d'acció
- 1.2.- Finalitat
- 1.3.- Consell assessor
- 1.4.- Serveis específics
- 1.5.- Equip IDES

2.- Formació:

- 2.1.- Programa d'acreditació en FDES
- 2.2.- Inscripció FDES
- 2.3.- Conferències
- 2.4.- Seminaris i tallers de formació docent
- 2.5.- Inscripció a les activitats de formació
- 2.6.- Formació xarxa ECTS

3.- Innovació:

- 3.1.- Convocatòries
- 3.2.- Assessorament IDES dels projectes DURSI 2004

4.- Crèdits ECTS:

- 4.1.- L'EEES i la UAB
- 4.2.- Pla Pilot 2003/2004
- 4.3.- Pla Pilot 2004/2005
- 4.4.- Documents EEES

5.- Suport a la docència:

- 5.1.- Grup Gi-IDES
- 5.2.- Xarxes i grups de treball
- 5.3.- Suport
- 5.4.- Jornades IDES
- 5.5.- Congressos i simposis
- 5.6.- Brevia

6.- Suport a l'estudi:

- 6.1.- Aprendre amb autonomia
- 6.2.- Treballar amb altres companys
- 6.3.- Preparar-se per a les proves

7.- Documentació:

- 7.1.- Full d'IDES
- 7.2.- Fons documental de Qualitat Universitària
- 7.3.- Enllaços d'interès
- 7.4.- Memòria IDES 2003
- 7.5.- Textos legals

8.- Contactar

2.- ÀREA D'INNOVACIÓ

L'Àrea d'Innovació de la Unitat ha realitzat les següents tasques:

2.1. Transformació de crèdits ECTS

Continuïtat de l'experiència pilot amb cinc titulacions iniciada el 2003 per tal de treballar en un model de procés de canvi de la docència per l'adaptació a l'Espai Europeu d'ES. Les titulacions que han format part d'aquest pilot son: Pedagogia, Geologia, Matemàtiques, Relacions Laborals i Art i Disseny.

Les nou sessions de treball conjunt van finalitzar amb propostes concretes per posar en funcionament el curs vinent en assignatures de primer curs, adoptant el nou model. El resultat de l'experiència (policopiat, en premsa, Col·lecció Eines IDES UAB, nº 1)

2.2. Assessorament a projectes d'innovació

- Elaboració dels criteris per l'avaluació dels projectes d'innovació docent a la UAB
- Trobades (Gener i Febrer) amb el autors dels projectes de la convocatòria 2003 per posar en comú el que s'estava fent i afavorir les relacions entre ells mitjançant xarxes. Les trobades s'agrupen en tres categories temàtiques: Projectes: Brevia, casos d'innovació i projectes per practiques d'una assignatura.
- Assessorament al professorat en la redacció de la presentació dels projectes d'innovació docent per la convocatòria 2004. Es van presentar 49 projectes a la convocatòria del DURSI dels quals van se acceptats 14. La UAB en van concedir 14.
- Aplicació dels criteris per l'avaluació dels projectes d'innovació docent a la UAB

2.3. Suport a la transformació de les titulacions en el model ECTS.

A partir de les proposta UAB de generar un primer grup pilot de titulacions amb títol propi i de la convocatòria de transformació de titulacions per part del DURSI, es va posar en funcionament una Xarxa de treball de Titulacions interessades en desenvolupar la seva docència vers l'espai europeu d'Educació Superior.

Les titulacions implicades són les següents:

TITULACIONS PILOT UAB	Pròpies	Relacions laborals i Ciències del treball Prevenició i Seguretat Integral Geologia Ciències ambientals Turisme
	Centres adscrits	Infermeria (Escola Gimbernat) Art i Disseny (Escola Massana) Enginyeria tècnica informàtica (Tomàs Cerdà)

TITULACIONS PILOT DURSI	Grau	Ingenieria informàtica Sociologia Ciències Polítiques Traducció Pedagogia Matemàtiques	Física Humanitats Veterinària Publicitat Relacions laborals Geografia
	3er Cicle Postgrau, doctorat, màsters,	Psicologia Social Sociologia Màster Europeu en Processament del Llenguatge Natural Antropologia Social Documentació Mediació Intermediterrània i Inversió Econòmica i Interacció Intercultural Doctorat Interuniversitari d'Història de les Ciències Matemàtiques (3r. Cicle) European Studies in Health Welfare Community Sciences	

S'ha fet un seguiment del procés i s'ha donat suport a les tasques de coordinació de les titulacions mitjançant formació, elaboració d'instruments, generació de documentació diversa i reunions de treball (el segon dilluns de cada mes aproximadament). Actualment, i donat l'evolució de les tasques, es treballa funcionalment en tres grups: Grups pilot DURSI, una altre de Tercer Cicle, Postgrau, Màster i Doctorat i una altre de titulacions pilot UAB.

2.4. Altres accions a la UAB en relació a l'EEES

S'han dut a terme conferències sobre ECTS: Facultat de Ciències, Facultat de Ciències de la Comunicació i a Humanitats.

Es va posar en funcionament de l'estudi sobre "càrregues de treball" per l'estudiant: enquestes dels mesos Novembre i Desembre sobre temps d'estudi.

S'han iniciat les reunions preparatòries per a desenvolupar el projecte Brevia.

3.- ORGANITZACIÓ DE CONGRESSOS I JORNADES

Dintre dels objectius de treball de l'IDES s'han organitzat diferents espais de reflexió i intercanvi, que durant l'any 2004 es van concretar en:

3.1. *III Congrés Internacional de Docència Universitària e Innovació*

Organitzat amb la col·laboració de l'ICE de la Universitat de Barcelona, Universitat Politècnica i Universitat de Girona. En el desenvolupament del Congrés va estar present com Comitè Organitzatiu i el Comitè Executiu. Es va celebrar els dies 30 de juny i 1-2 de Juliol a Girona amb una participació de 700 congressistes, 400 comunicacions orals i pòsters.

3.2. *Jornada de Campus d'Innovació Docent*

Organitzat per l'IDES es va celebrar el 17 de Setembre a l'Hotel Campus. La Jornada es va estructurar en 4 eixos entorn a Estratègies d'aprenentatge, avaluació de l'aprenentatge i biblioteca / campus virtual. A les Jornades es van exposar un total de 14 ponències, 36 comunicacions i 12 pòsters, amb una participació de 200 professors de la UAB i d'altres universitats.

4.- ACTIVITATS DE FORMACIÓ

L'àrea de formació durant l'any 2004 va organitzar diverses activitats formatives dintre del Pla general de formació IDES:

4.1. *Període: Gener/Febrer 2004*

En la seva primera edició, activitats formatives que ser:

Seminaris d'estratègies d'ensenyament i aprenentatge

- El desenvolupament d'unitats de programació mitjançant l'organització cooperativa del treball dels alumnes inscripció oberta
- La tutoria a la universitat
- L'aprenentatge per problemes i l'espai europeu d'educació superior
- Pràctiques sobre el discurs oral en l'àmbit acadèmic: estratègies de comunicació a l'aula
- Resoldre problemes per aprendre ciències inscripció oberta

Seminaris d'avaluació

- Instruments de regulació i d'avaluació estratègica dels aprenentatges dels alumnes
- L'avaluació de coneixements

Seminaris específics

- Competències curriculars
- La direcció d'equips de treball a la universitat contemporània. Consideracions i instrumentació a la pràctica creadora

Tallers de Recursos Didàctics

- Acrobat 5.0
- Campus virtual
- Creació de presentacions inscripció oberta
- Educació de la veu i fonatòria
- Introducció al Dreamweaver

4.2. *Període: Juny/Juliol 2004*

Les activitats van ser:

Seminaris d'estratègies d'ensenyament i aprenentatge

- Aprenentatge cooperatiu en l'àmbit universitari
- La tutoria a la universitat
- L'aprenentatge per problemes i l'espai europeu d'educació superior
- Pràctiques sobre el discurs oral en l'àmbit acadèmic: estratègies de comunicació a l'aula
- Resoldre problemes per aprendre ciències inscripció oberta

Seminaris d'avaluació

- L'avaluació dels aprenentatges
- L'avaluació i les seves modalitats
- L'avaluació per portfolio

Seminaris específics

- Competències curriculars
- Eines i mètodes per a entorns bimodals d'aprenentatge
- Motivar en l'aprenentatge

Tallers de Recursos Didàctics

- Educació de la veu i foniatria
- Photoshop
- Flash
- Introducció al dreamweaver
- Campus virtual

4.3. *Dades de participació*

Les dades de participació a les diferents activitats de formació es detallen al quadre següent:

	GENER/FEBRER	JUNY/JULIOL
Inscripcions	311	359
Assistents	82% (256)	70% (251)
Acreditats	79% (246)	97% (245)
Participants Programa FDES	38%	35%
Participació Facultats i Escoles		
Fac. CC. Econòmiques i Empresarials	3%	4,4%
Fac. CC. Polítiques i de Sociologia	6%	6,8%
Fac. de Dret	3%	2%
Fac. Filosofia i Lletres	10%	12,7%

Fac. de Medicina	8%	5,6%
Fac. de Psicologia	7%	7,2%
Fac. de Veterinària	5%	10%
IDES	3%	1,2%
OPQ	1%	-----
Escola Tècnica Superior d'Enginyeria	22%	20,7%
Escola Universitària d'Estudis Empresarials de Sabadell	1%	0,4%
Escola Universitària d'Informàtica de Sabadell	1%	0,4%
Fac. de Ciències	15%	10,8%
Fac. CC. de la comunicació	6%	6,8%
Fac. CC. de l'Educació	9%	6,4%
FUB Manresa	-----	0,4%
Escola Universitària Enginyeria Salassians de Sarrià	-----	2%
Escola Universitària Infermeria Creu Roja	-----	0,4%
Escola Universitària Politècnica Mediambient	-----	0,4%
Escola Universitària Turisme	-----	0,8%
Nivell de satisfacció	Molt: 27% Força: 70% Poc: 3% Gens: 0%	Molt: 38% Força: 48% Poc: 13% Gens: 0,70%
Gènere dels assistents	49% homes 51% dones	37% homes 63% dones
Categories docents dels assistents	Titular: 23% Catedràtic: 3% Agregat: 2% Col·laborador: 3% Lector: 1% Visitant: 0,3% Associat: 41% Ajudant: 27%	Titular: 28% Catedràtic: 2% Agregat: 0,4% Col·laborador: 6% Lector: 2% Visitant: 1% Associat: 36% Ajudant: 25%
Anys d'experiència professional	De 0 a 4 anys: 37% De 4 a 8 anys: 30% Més de 8 anys: 33%	De 0 a 4 anys: 34% De 4 a 8 anys: 29% Més de 8 anys: 37%

4.4. Formació externa

L'àrea de formació també va organitzar activitats de formatives a centres externs del Campus UAB, a demanda de les següents institucions universitàries:

- Fundació Universitària del Bages:
 - Maig: conferència a la totalitat del professorat de l'Escola Universitària d'Infermeria sobre "les competències en la revisió dels plans d'estudi de la UAB en funció dels paràmetres dels ECTS".
 - Juny: seminari sobre aprenentatges basats en problemes "P.B.L." per al professorat de la Fundació en el que hi van participar un total de 25 professors.

- Escola Universitària Enginyeria de Barcelona dels Germans de La Salle:

Març: conferència a la totalitat del professorat de l'Escola Universitària Enginyeria de Barcelona dels Germans de La Salle sobre "les competències en la revisió dels plans d'estudi de la UAB en funció dels paràmetres dels ECTS".

4.5. Formació a la Xarxa de titulacions pilot de l'EEES

Al professorat participant a la xarxa de l'espai europeu educació superior UAB se'ls han organitzat diverses activitats formatives:

- El 14-15 de Juliol i 09-10 de Setembre: jornades de formació pels coordinadors i coordinadores sobre la gestió del canvi. A la primera de les activitats hi van assistir 41 participants i a la segona, 30 participants.

- El 8 d'Octubre es va realitzar el taller "*El portfolio de l'estudiant i la seva utilització com a eina d'avaluació centrada en l'estudiant en el món anglosaxó*". Es va dur a terme a la Facultat de Ciències de l'Educació, va tenir una durada de 7 hores, a càrrec de la Sra. Cristina Poyatos Mates, M.ed., B.Ed. (Hons), Professora de la Griffith University d'Austràlia.

L'objectiu d'aquest taller era donar a conèixer als professors assistents la metodologia d'avaluació del *Portfolio de l'estudiant*, a partir de les experiències de les universitats australianes. Hi van assistir 31 participants.

- Del 29 de Novembre al 3 de Desembre es va dur a terme el "*Seminari d'estratègies i avaluació d'ensenyament i aprenentatge*".

Es va oferir al professorat de les titulacions pilot en l'EEES de la UAB que havia d'iniciar docència el febrer del 2005 en clau ECTS. L'objectiu del seminari de 15 hores era reflexionar en l'àmbit de les estratègies i l'avaluació de l'ensenyament i l'aprenentatge. Es va realitzar a la Facultat de Traducció i Interpretació de la UAB i es composava de 5 tallers distribuïts de la següent manera:

- Planificació de l'assignatura en els ECTS: Dra. Maite Martínez
- Gestió del grup de classe: metodologia d'aprenentatge: Dr. Joan Rué

- Portfolio de l'alumne: Dra. Elena Barberà (Universitat Oberta de Catalunya)
- Avaluació de l'aprenentatge: Dr. Eduardo Doval
- Elaboració de materials didàctics virtuals: Dra. Alejandra Bosco

Es va recomanar fer tot l'itinerari de tallers per tal de participar del contingut integral del seminari. Cada taller va tenir una durada de 3 hores. Hi van assistir un total de 74 participants, distribuïts per tallers de la següent manera:

- Planificació de l'assignatura en els ECTS: 58 participants
- Gestió del grup de classe: metodologia d'aprenentatge: 48 participants
- Portfolio de l'alumne: 40 participants
- Avaluació de l'aprenentatge: 33 participants
- Elaboració de materials didàctics virtuals: 18 participants

4.6. Altres activitats formatives

- *Pràcticum*: l'IDES ha tingut dos alumnes en pràctiques, els quals estaven cursant l'assignatura *Practicum II* de la titulació de Psicopedagogia.

5.- DOCUMENTACIÓ

En una orientació més especialitzada, l'IDES gestiona un fons documental en Educació Superior que, durant l'any 2004, s'ha estructurat de la següent manera:

- *Reorganització del Fons Documental de Qualitat Universitària i trasllat:*

L'antic CDU, ara denominat Fons Documental de Qualitat Universitària, es va traslladar a la biblioteca d'humanitats de la UAB.

Les accions realitzades en relació al Fons van ser les següents:

- Actualització: compra de llibres i manteniment de les subscripcions de les revistes.
 - Ressenya de les principals adquisicions bibliogràfiques.
 - Selecció d'articles en funció de diferents temàtiques i elaboració de dossiers temàtics.
 - Selecció d'instruments (per exemple qüestionaris per avaluar la satisfacció dels estudiants, la docència dels professors o les pàgines web).
 - Assessorament i suport bibliogràfic a professors i grups d'innovació docent.
 - Incorporació de documents d'interès general a la web de l'IDES
- *Informatització del fons documental per a la seva consulta:*

Es va crear una base de dades en format Accés en la que es detallen els continguts de cada document (títol dels capítols i autors) amb descriptors per facilitar-ne la cerca. Es va realitzar la planificació de que aquesta base de dades estigui disponible el 2005 a la pàgina web de l'IDES per tal de propiciar-ne la seva consulta a tota la comunitat universitària.

- *Dossiers de consulta i de treball*

Es va crear un fons de dossiers de consulta d'estratègies docents on-line des de la pàgina web de l'IDES on es tracten els temes següents:

- El programa d'una assignatura, què hauria d'incloure?
- L'aprenentatge basat en problemes com a mètode docent
- El treball cooperatiu a la universitat
- Una aplicació de les TIC en la millora de la docència
- La primera classe d'un curs
- La lliçó magistral
- Com prenen apunts els estudiants
- La biblioteca, una eina imprescindible per a la docència
- El Campus Virtual de la UAB
- Criteris per al disseny dels plans d'estudi i programes
- La participació dels estudiants en un grup gran
- Entorn dels exàmens

6.- GRUPS D'INTERÉS (GI-IDES)

Durant l'any 2004 s'han constituït nous grups d'interès d'innovació docent en educació superior (GI-IDES) dintre de les finalitats de la unitat de mantenir de forma activa i permanent diferents grups de reflexió en matèria d'innovació docent, en educació superior, que generin aportacions a la comunitat universitària sobre el seu tema de treball.

Actualment, hi ha constituïts el següents grups GI-IDES:

- Gi-ides: *"resoldre problemes per aprendre"*: Coordinadora del grup: Dra. Mercè Izquierdo Aymerich. Dept. de Didàctica de la Matemàtica i de les Ciències Experimentals.
- Gi-ides: *"sinte"* (seminari interuniversitari d'investigació sobre estratègies d'ensenyament i aprenentatge): Coordinador del grup: Dr. Carles Monereo Font. Dept. Psicologia de l'Educació.
- Gi-ides: *"wiki"* (noves tecnologies aplicades a la docència: l'entorn wiki): Coordinador del grup: Dr. Sergi Robles Dept. d'Informàtica.
- Gi-ides: *"acecs"* (aprenentatge cooperatiu en ciències socials): Coordinador del grup: Dr. Xavier Solà Monells Dept. de Dret públic i de Ciències historicojurídiques
- Gi-ides: *"caes"* (carpetes d'aprenentatge en educació superior): Coordinador del grup: Dr. Xavier Gimeno Soria. Dept. de Pedagogia aplicada

7.- REPRESENTACIÓ DE LA UNITAT IDES A SEMINARIS , JORNADES I CONGRESSOS SOBRE INNOVACIÓ DOCENT.

La unitat IDES ha estat present a diferents esdeveniments d'àmbit nacional i internacional en matèria d'educació superior que detallem en forma de llistat:

Representació institucional de l'IDES.

Participació en el Seminari de la REDU, (Red Española de Docencia Universitaria), presentant a debat una comunicació encarregada: 3 i 4 de maig.

Participació en el congrés Internacional ICED, de docència universitària, a Ottawa, amb presentació de comunicació. 20-23 de juny.

Presidència i participació en els Ctès. Organitzatiu, Executiu i Científic del III Congrés CIDUI, de Congrés internacional de docència universitària i innovació. U. de Girona 30 de juny, 1 i 2 de juliol.

Participació com a assistents a les jornades de docència de la UPC, del 6 al 8 de setembre.

Participació a la Jornada sobre “*portfolio*” de l'alumne, realitzada a la UPC, el 6 d'octubre.

Ponència convidada a les Jornades de l'AQU sobre experiències de transformació universitària en l'EEES: 11 i 12 de novembre.

Reunió amb representants de l'Imperial College of London per tal d'impulsar una xarxa d'universitats europees amb la finalitat d'intercanviar reflexions i experiències en el marc de l'EEES: Londres, 6 de desembre.

Reunió amb representants d'ICES d'altres universitats catalanes per tal d'elaborar un projecte de formació docent per a joves professors, que pugui ser reconegut mútuament i validat per l'AQU: 17 de desembre.

Participació convidada al Seminari “Pla internacional d'envelliment actiu” a Madrid, novembre.

8.- RELACIÓ DE COL·LABORADORS QUE HAN TREBALLAT A L'IDES DURANT EL 2004

- *Amela, Marta*, becària IDES fins a setembre i d'un projecte DURSI des d'octubre. Responsable tècnica de formació i del fons de Qualitat, a partir del novembre.
- *Carrió, Mar*, becària, a partir de setembre, d'un projecte DURSI. Responsable d'elaborar propostes de models de problemes i d'un laboratori virtual en l'àmbit de la bioquímica i biotecnologia.
- *Jeanneret, Francisco*, becari a càrrec del Congrés CIDUI, secretari tècnic del Congrés i tasques puntuals de suport a l'IDES.
- *Kanashiro, Yemiko*, becària IDES, responsable de la generació de documentació sobre suport a la docència i suport a la innovació en l'EEES.
- *Turró, Oriol*, becari IDES, tècnic de suport al procés d'innovació en l'EEES.
- *Vicens, Elia*, becària UAB, tècnica de suport a l'Àrea de formació, a partir de setembre.

9. MEMÒRIA ECONÒMICA (desembre)

Pendent de tancament definitiu.

Ingressos funcionament

Pressupost inicial funcionament	54863,09
Fundació Universitària del Bages. Fra. per curs formació	1649,56
Projecte Qualitat Docència DURSI	11624,00
Total ingressos de funcionament	68136,65

Despeses de funcionament

Funcionament	14941,37
Personal	19622,20
Grups i Xarxes d'Interès	2200,00
Fons Documental de Qualitat Universitària: Adquisició llibres i revistes	10291,68
Equipament i Manteniment	10070,09
Congressos, jornades, simposis i viatges	4499,60
Altres	5768,66
Total despeses de funcionament	67393,6

Despeses de formació (a càrrec del vicerectorat d'Afers Acadèmics)

Total despeses de formació	43421,09
-----------------------------------	-----------------

Bellaterra, 31 de Gener 2005